збірник наукових праць [редкол. О. М. Бандурка (голов. ред.) та ін.]. – Харків : ХНУВС, 2015. – 336 с.
3. Чуваков О.А. Диверсія і тероризм:проблеми розмежування злочинів / О.А. Чуваков // Матеріали 71– наукової конференції вичітка – №4 – 2016.
4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / [А.М. Бойко, Л.П. Брич, В.К. Грищук та ін.]; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – 9-те вид., перероб. і допов. – К.: Юридична думка, 2012. – 1316 с.
5. Сичевський В.В. Науково – практичний коментар до Розділу І Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України) / В.В. Сичевський, Є.І. Харитонов, Д.О. Олєйніков ; Служба безпеки України. – Харків : Право, 2016. – 230 с.
6. Капсамун І.М. Диверсія за і проти / І.М. Капсамун // Газета «День» – №172 – 2017. – с.3

Нестерова К.Ю., студентка,
Свєчнікова К.В., студентка,
Науковий керівник: Шиян А.Г.,
доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
юридичного факультету
(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНИХ ДЕТЕКТИВІВ

Україна є країною, що постійно розвивається, змінює своє законодавство, свій державний лад і знаходиться на шляху європеїзації та євроінтеграції. Архаїчні, застарілі норми потребують ряд змін і не тільки у системі державних органів, а й у сфері приватної діяльності. Досить свіжа у пам’яті держави реформа поліції, як нової ери правоохоронних органів, але капіталізм править

світом і на ринку попиту збільшується питома вага осіб, які на комерційних засадах готові втілити у життя будь-які вимоги та замовлення клієнтів. Така тенденція отримала свій розвиток на основі передумов невиконання правоохоронними органами своїх, визначених законом, обов'язків.

Сьогодні, розглядаючи світовий досвід протидії злочинності та забезпечення правопорядку, ми можемо спостерігати тенденції, пов'язані з все більшою орієнтацією розвинених країнах світу не тільки на традиційні поліцейські органи, але й на приватні правоохоронні організації (бюро, служби, установи). Співробітники даних недержавних правоохоронних організацій постійно розширюють діапазон розшукової та охоронної діяльності, беруть участь у роботі національних та міжнародних конференцій з криміналістичних та інших проблем, пов'язаних з протидією злочинності, досліджують різноманітні аспекти протидії злочинності, об'єднуючись у міжнародні спільноти та організації тощо [1].

Певні кроки у цьому напрямі здійснюються й в Україні. Так, на даний час підготовлено проект Закону України „Про приватну детективну (розшукову діяльність". Відповідно до цього законопроекту, приватна детективна (розшукова) діяльність – це дозволена органами Національної поліції України незалежна професійна діяльність приватних детективів або приватних детективних підприємств (агентств) щодо надання клієнтам на платній договірній основі детективних послуг з метою захисту їхніх законних прав та інтересів на підставах та в порядку, що передбачені цим Законом [2]. Такий перелік послуг, які можуть надаватися, досить широкий. За даними Всеукраїнської асоціації приватних детективів вони поділяються на такі групи:

1) забезпечення економічної безпеки фізичних та юридичних осіб (перевірка бізнес-зв'язків, протидія недобросовісній конкуренції тощо);

2) пошук осіб в Україні та закордоном (пошук осіб, що переховуються від усіх видів відповідальності, пошук родинних зв'язків тощо);

3) забезпечення особистої безпеки особи та членів її сім'ї (перевірка за допомогою поліграфа, перевірка приміщень на наявність звукозаписувальних пристроїв тощо);

4) спеціальні послуги (проведення експертиз, розшук затонулих об'єктів, надання послуг із навчання детективній діяльності);

5) інші послуги, які стосуються приватної детективної діяльності та не суперечать закону [3].

Проект Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» є кроком для легалізації детективної діяльності в Україні, закріплення на законодавчому рівні ще одного суб'єкта, діяльність якого покладена, в першу чергу, на забезпечення основних прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, тісної взаємодії із правоохоронними органами, органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами, що призведе до організованої та результативної боротьби зі злочинністю.

Не дивлячись на те, що проект цього закону був прийнятий ще 28.12.2015 року, він до цих пір не набрав законної сили. Причин цьому є декілька. Перша – це не досить зрозуміла для законодавців сутність даної діяльності, відсутність досвіду в цьому питанні, складність визначення повноважень приватних детективів. Другу ми можемо чітко прослідкувати та виокремити з пропозицій Президента України до Закону від 03.06.2017 року, де він зазначив, що даний Закон сформовано без урахування вимог низки законодавчих актів України. Зокрема, він суперечить нормам Кримінального процесуального кодексу України, за якими доказ визнається допустимим, якщо він отриманий у порядку, встановленому цим Кодексом, недопустимий доказ не може бути використаний при прийнятті процесуальних рішень, на нього не може посилатися суд при ухваленні судового рішення; збирання доказів здійснюється лише сторонами кримінального провадження, потерпілим, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, у порядку, передбаченому цим Кодексом (стаття 86, частина перша статті 93).

Тобто приватні детективи не відносяться до тих осіб, яким дозволено законом збирання доказів. До того ж надання суб'єктам приватної детективної (розшукової) діяльності права здійснювати зовнішнє спостереження на відкритій місцевості, у громадських місцях та на транспорті (пункт 7 частини першої статті 13) тощо суперечить статті 5 Закону України „Про оперативно-розшукову діяльність", якою визначено вичерпний перелік суб'єктів, уповноважених здійснювати оперативно-розшукову діяльність, до яких знову ж не відносяться приватні детективи.

Виходячи з цього, можна дійти висновку, що для того, щоб цей проект набув чинності і став Законом, і тим самим легалізував діяльність приватних детективів, приблизив Україну до світових стандартів розшукової діяльності, необхідно провести детальний та повноцінний перегляд положень самого проекту, узгодити їх з певними нормами чинного законодавства, в яких регулюється питання, тісно пов'язані з діяльністю приватних детективів.

Не дивлячись на те, що даний законопроект заветовано, є надія, що у разі належного відпрацювання народними депутатами його проблемних положень найближчим часом він буде все таки прийнятий і почне діяти в Україні. Тим самим законодавство України зробить ще один крок до європейських стандартів, надасть можливість обирати громадянам суб'єкта, який за їх кошти буде захищати належні їм прав, свободи та законні інтереси.

Список літературних джерел:

1. Черков В.О. Приватна детективна діяльність в розвинутих країнах світу / В.О. Черков, П.О. Попов // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. - 2010. - Вип. 2. - С. 248-259. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2010_2_35.

2. Проект Закону «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» №3726 від 28.12.2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// w1.c1.rada.gov.ua/ pls/zweb2/webproc4_1.

3. Офіційний сайт Всеукраїнської Асоціації приватних детективів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://aupd.org/ru/services.